

هدف از پرورش کبک

بیش از هر چیز، می بایستی هدف از پرورش کبک مشخص و تعریف شود. سه هدف مجزا و بعضاً طبق شرایطی توأم به شرح زیر می تواند در پرورش کبک مورد توجه قرارگیرد. پرورش کبک مولد، تولید جوجه یک روزه، تولید نیمچه گوشتی، در پرورش کبک مولد؛ کبک دار، جوجه یک روزه را تا حد نیمچه (نیمچه تخم گذار) پرورش داده و با تعیین جنسیت آن ها به نسبت سه پرنده ماده به همراه یک پرنده نر در سن حدود ۵ الی ۶ ماهگی به فروش می رساند.

به منظور تحقق هدف دوم یعنی تولید جوجه یک روزه، نیاز به پرورش گله مادری می باشد. در این واحدها، کبک های ماده با رسیدن به سن بلوغ جنسی، جفت گیری نموده و شروع به تخم گذاری می نمایند. تخم ها روزی سه بار جمع آوری و پس از ضدعفونی در محلی مخصوص منتظر ورود به دستگاه جوجه کشی، نگه داری می شوند. در دستگاه جوجه کشی پس از حدود ۲۴ روز جوجه های تازه متولد شده به عنوان جوجه یک روزه به پرورش دهندگان کبک گوشتی فروخته می شوند. این پرورش دهندگان که هدف سوم را دنبال می کنند، جوجه های یک روزه را به بلوغ فیزیکی در سن ۱۲ تا ۱۴ هفتگی رسانیده و کبک های به اصطلاح پروار خود را روانه کشتارگاه می نمایند.

ویژگی های کبک

در لهجه های مختلف فارسی به آن خاسه کو، زرج، ژرژ، کو، کوک می گویند. این پرنده در شرایط پرورشی عموماً ۴۰۰ تا ۶۰۰ گرم وزن دارد. در شرایط طبیعی وزن کبک نر بالغ (سویه ایرانی) از ۵۱۰ تا ۸۰۰ گرم و وزن کبک ماده بالغ از ۴۵۰ تا ۶۸۰ گرم متغیر است. اندازه این پرنده ۳۱ تا ۳۵ سانتیمتر می باشد که اندازه پرنده نر بزرگ تر است. ترکیب پرها در هر دو جنس نر و ماده یکسان است. رنگ این پرنده قهوه ای مایل به خاکستری در بالای بدن و زرد کمرنگ در قسمت شکم است. یک خط سیاه از قسمت جلوی سر آغاز شده و پس از انشعاب و عبور از چشم ها و گردن، در قسمت بالای سینه تمام شده و سر و سینه خاکستری پرنده را از قسمت سفید رنگ گلو جدا می کند. پهلوی پرنده با ترکیبی از رنگ سیاه و شاه بلوطی متمایل به سفید پوشانیده شده است و پرهای انتهایی بال به رنگ شاه بلوطی هستند. منقار، لبه پلک ها، ساق و پاهای کبک بومی ایران به رنگ صورتی تا قرمز سیر هستند. وجود یک سیخک کوچک در قوزک پا معمولاً از مشخصات جنس نر این پرنده است. کبک های نابالغ به رنگ قهوه ای و خاکستری هستند. البته رنگ کبک ها در زیستگاه های طبیعی بسته به موقعیت جغرافیایی منطقه ممکن است دچار تغییرات اندکی شود.

زیستگاه کبک

این پرنده زیست گاه خود را در مناطق ناهموار و سخت، دره ها با درختان پراکنده و در مناطق کوهستانی انتخاب می نمایند. معمولاً ۴ تا ۵ پرنده با هم دیده می شوند ولی در پاییز در دسته های ۵۰ تایی نیز مشاهده می شوند. غذای این پرنده را در شرایط طبیعی شامل علف ها و دانه های آن ها، برگ گیاهان و حشرات تشکیل می دهند. هم زمان با تغذیه، مقدار زیادی سنگ ریزه نیز می بلعد. فصل آشیانه سازی برحسب ارتفاع منطقه جغرافیایی متغیر است ولی معمولاً بین اردیبهشت و تیرماه بوده و گاهی تا اواسط تابستان طول می کشد. آشیانه خیلی ساده و روی زمین زیر یک صخره یا درختچه و در پناه توده ای از گیاهان بنا می گردد. کبک ها در هنگام صبح و بعد از ظهر در روی زمین به چرا مشغولند، آنها مهاجرت نمی کنند و جابه جایی های فصلی آن ها فقط در ارتفاع است. پرواز کبک در هنگام احساس خطر انجام می شود و به مسافت های کوتاه و در سرآشینی محدود است.

کبک ها در هنگام شب زیر بوته ها و داخل صخره ها به سر می برند و نرها به طور فعال از قلمرو خود دفاع می کنند. کبک ها در حالت های گوناگون از صداهای مختلف استفاده می کنند که به سه دسته تقسیم می شوند: هشتاری، جنگی و جنسی. بیشترین صدایی که از کبک شنیده می شود است که از هر دو جنس نر و ماده بر می آید. در هنگام احساس خطر، به سرعت به سوی حاشیه بالایی کوهستان می آید، 'Chuck، Chuck، آوای دود. پروازی پر سرو صدا دارد و پرنده ای اجتماعی است.

جایگاه پرورش کبک

محلی را که کبک ها در آن پرورش می یابند اصطلاحاً جایگاه می گویند. جایگاه پرورش کبک می بایستی از نوع پرورش تبعیت کند بدین معنی که جایگاه پرورش کبک گوشتی باجایگاه پرورش کبک تخم گذار و سالن هایی که به صورت قفسی تجهیز شده اند تفاوت محسوسی دارد که در جای خود تشریح خواهند شد ولی قبل از هر چیز اشاره و تاکید بر چند نکته ضروری است. اول اینکه کبک ها پرنده های عادت پذیر هستند و خود را با شرایط مختلف وفق می دهند ولی با این حال می بایستی حداقل امکانات را برای آنها فراهم نمود. دوم اینکه قبل از ساخت جایگاه برای کبک می بایست ضوابط نظام دامپروری کشور که حدود، فواصل و شرایط سالن های پرورش ماکیان را مشخص می کند در نظر گرفت. بدین معنی که می بایستی از سازمان جهاد کشاورزی استان مربوطه پروانه تاسیس اخذ نمود. بنابراین قبل از تهیه زمین برای ایجاد مزرعه پرورش کبک، بهتر است به واحد صدور پروانه معاونت امور دام سازمان جهاد کشاورزی استان مراجعه نموده و با کارشناسان آن واحد مذاکره و محل و موقعیت زمین را به اطلاع

آنها برسانید تا با در نظر گرفتن ضوابط نظام دامپروری کشور، اقدامات لازم انجام شود. ضمن آنکه بعد از دریافت موافقت اصولی؛ ادارات دامپزشکی، محیط زیست، میراث فرهنگی، امور اراضی و ... می بایستی درخصوص بلامانع بودن ایجاد واحد پرورشی کبک اعلام نظر نمایند. در هر صورت برای ایجاد یک مزرعه پرورش کبک توجه به موارد زیر ضروری است:

موارد ضروری پرورش کبک

- ۱- زمین محل احداث جایگاه پرورش کبک می بایستی حداقل ۱۰۰۰ متر با مزارع پرورش ماکیان در اطراف، فاصله داشته و از مناطق مسکونی دور بوده و جاده های ارتباطی کوتاه و مناسبی داشته باشد.
 - ۲- بهتر است زمین مزبور در جهت دریافت باد از سمت مزارع دیگر پرورش طیور و کارخانه های آلاینده نباشد.
 - ۳- بهتر است زمین محل احداث جایگاه در مناطق پست و در معرض سیل و طوفان و بادهای تند نباشد.
 - ۴- آب مورد استفاده می بایستی از نقطه نظر شوری و املاح مورد توجه قرار گرفته و هم چنین موانع غیر بهداشتی نیز نداشته باشد.
 - ۵- کف سالن های محل پرورش می بایستی حداقل ۴۰ تا ۵۰ سانتیمتر بلندتر از سطح زمین اطراف بوده و شیب مناسب (حداقل ۳ درصد) داشته باشد. تا در صورت شستشو، آب های آلوده امکان خروج از سالن را داشته باشند.
 - ۶- دیوارها و کف سالن به صورت اصولی عایق کاری شوند تا امکان تبدلات گرما و سرمای ناخواسته در فصول مختلف سال از بین برود.
 - ۷- سالن ها شرقی غربی ساخته شوند بدین معنی که یک طول سالن به سمت جنوب و طول دیگر به سمت شمال باشد تا امکان دریافت نور خورشید با هدف از بین بردن میکروب های احتمالی را داشته باشد.
- یک روش قدیمی با هدف پرورش کبک مولد، نگه داری این پرنده در سالن هایی است که متصل به اتاق پرواز با کف توری (سیمی) هستند. در این روش، کبک ها به بیماریهای سر سیاه، کوکسیدیوز، کرم های چینه دان و روده آلوده نمی شوند. اتاق های پرواز می تواند از بعد از جوجه کشی مورد استفاده قرار گیرند. در واقع جوجه ها از دو هفتگی در اتاق های پرواز قرار می گیرند. اندازه اتاق های پرواز را می توان تغییر داد اما باید به اندازه کافی بزرگ باشد و امکان پرواز در آن وجود داشته باشد. اندازه اتاق پرواز می تواند به عرض حدود ۵/۳ و طول ۲۸ متر باشد. چشمه های توری کف معمولاً حدود ۵/۲ سانتیمتر است. هر کبک ۵۰ سانتیمتر مربع فضا در اتاق پرواز نیاز دارد. پرورش کبک در قفس های ثابت نیز محقق می شود. بدین منظور قفس هایی با اندازه هر قفس ۵/۱ در ۷/۰ متر و با ارتفاع حدود ۴/۰ متر پیشنهاد شده است. تقریباً ۲۵ پرنده در هر واحد تا سن ۱۴ هفتگی نگه داری می شوند. شیب کف هر واحد ۱۰ درصد در نظر گرفته می شود. یک منبع آب اتوماتیک در بیرون قفس نصب می شود و آب تازه و خنک برای پرندگان مهیا می گردد. سینی های فلزی زیر توری کف قفس را می توان به راحتی تمیز کرد.

آیا پرورش کبک توجیه اقتصادی دارد؟

معمولاً بخشی از سرمایه گذاری که در ساختمان سازی و خرید تجهیزات اولیه صرف می شود، تحت عنوان هزینه های ثابت وقتی که در دراز مدت و بر تولید چند سال تقسیم گردد تنها بخش کوچکی از هزینه های تولید را شامل خواهد شد. به عنوان مثال چنانچه برای ساخت یک مجموعه پرورش کبک مبلغ یکصد میلیون تومان صرف ساختمان سازی، تاسیسات و خرید ماشین آلات نمایند، توان تولید سی هزار قطعه کبک را در سال خواهید داشت، حال با احتساب حداقل ده سال عمر مفید برای این امکانات و تولید حداقل سیصد هزار قطعه کبک طی این مدت هزینه مربوط به سرمایه گذاری اولیه به ازاء هر قطعه مبلغ مناسبی خواهد شد.

اگرچه برخی از تولیدکنندگان نیز این مبالغ را سرمایه ماندگار برآورد کرده که بر ارزش املاک خواهد افزود به هزینه تولید اضافه نمیگردد.

بخش عمده هزینه تولید یک کیلو گوشت کبک شامل موارد زیر است:

- ۱- دان مصرفی: برای برآورد هزینه دان مهمترین مساله دانستن ضریب تبدیل است. ضریب تبدیل یعنی میزان دانی که مصرف میشود تا یک کیلو گوشت تولید گردد. به صورت تئوری با مصرف هفت کیلو دان یک کیلو گوشت کبک تولید میگردد که در عمل از پنج تا بیست درصد دور ریز دان را نیز باید به آن افزود. تعویض به موقع دانخوری ها بر اساس سن و استفاده از لیه های یک سانتی متری دو نکته موثر در کاهش پرت دان هستند. هزینه کارگری: به طور متوسط هر هشت هزار قطعه کبک گوشتی به یک کارگر نیاز دارد.
- ۳- هزینه سوخت مصرفی: برای برآورد این مورد باید با شرکت های تاسیساتی منطقه خود تماس حاصل نمایند زیرا هزینه سوخت با توجه به ابعاد سالن ها، شرایط آب و هوایی منطقه، نوع سیستم گرمایشی، میزان دوری از منابع تامین سوخت و ... متفاوت است.
- ۴- مکمل ها، ویتامین ها و داروها: چنانچه قیمت دان با دقت محاسبه گردد بخش عمده این هزینه ها در دان محاسبه گردیده است. دارو و ویتامین ها. حداکثر یک درصد قیمت تمام شده هر کیلو را به خود اختصاص می دهند.
- ۵- هزینه آب و برق: حداکثر نیم درصد قیمت تمام شده یک کیلو گوشت مربوط به هزینه های آب و برق است.
- ۶- ...: پیش بینی نشده.

نیازهای تاسیساتی یک واحد پرورش کبک

با توجه به نوع و سیستم پرورش، یک مزرعه پرورش کبک می بایستی دارای قسمت های زیر باشد (بند ۴ ویژه واحدهایی است که کبک مولد به منظور تولید جوجه یک روزه پرورش می دهند).

سالن های پرورش-۱

انباردان-۲

انبار تجهیزات-۳

ساختمان جوجه کشی-۴

اتاق کار-۵

ساختمان سرایدار یا اتاق کارگران-۶

جوجه کشی و دستگاه جوجه کشی

دوره جوجه کشی به مدت ۲۴ روز طول میکشد و لذا درجه حرارت ماشین جوجه کشی باید ۹۹/۸ درجه فارن هایت (۳۷/۷ درجه سانتی گراد) تنظیم و میزان رطوبت ۶۵ درصد تنظیم و میزان تهویه یا خنک کننده اضطراری ۳۸/۲ درجه سانتی گراد تنظیم گردد. در روز هج جوجه ها میزان رطوبت بایستی ۸۰ درصد باشد.

اگر رطوبت در هجر به اندازه کافی نباشد موجب خشک شدن پوسته داخلی تخم ها گشته و جوجه ها به سختی میتوانند پوسته داخلی و خارجی تخم را شکسته و از تخم خارج شوند صورت استفاده از ماشین های جوجه کشی معمولی گذاشتن پارچه ای خیس در داخل هجر و یا استفاده از مرطوب کننده های اتوماتیک در داخل دستگاه هجر الزامی است. ماشین های جوجه کشی تمام اتوماتیک که رطوبت و حرارت را به طور خودکار انجام میدهند توصیه می گردد. یکی از مسایل مهم در افزایش میزان هج چرخش تخم ها در داخل ستر است. این عمل مانع از آن میشود تا جنین به سطح پوسته نزدیک و به آن بچسبد که در غیر این صورت ضمن پاره شدن شالاژا تخم، موجب مرگ جنین خواهد شد. سیستم چرخش اتوماتیک ماشین جوجه کشی هر یک ساعت یکبار مانع از اشکال فوق شده و باعث ایجاد یک هج موفق نیز خواهد شد.

هج (جوجه گیری)

مرحله هج به ۲ یا ۳ روز آخر دوره جوجه کشی اطلاق گردیده که در این روزها جوجه ها پوسته تخم را شکسته و بیرون می آیند. در این زمان باید از چرخاندن تخم ها خودداری نمود. بدیهی است که در ۳ روز آخر تخم ها را از دستگاه ستر به دستگاه هجر انتقال داد. اما در صورت عدم دسترسی به هجر، باید تخم ها را از شانه های گرداننده ستر برداشته و آنها را در سبد های پلاستیکی یا فلزی هجر یا روی یک مقوای ضخیم قرار داد. در صورت استفاده از مقوا باید توجه داشت که جریان هوا را مسدود نکرده و یا با آب یا اجزای گرم از تماس نداشته باشد. در این میان افزایش رسانندگی F% رطوبت حائز اهمیت بوده و آنرا می توان با قرار دادن یک ظرف آب یا افزایش سطح تبخیر دستگاه، به ۹۰٪ زمان بیرون آمدن از تخم به قدرت و توانایی جسمی جوجه جهت شکستن پوسته بستگی دارد. در این هنگام جوجه ها همزمان با تقلا برای خروج از تخم مدتی را به استراحت به منظور بازیابی دوباره نیرو پرداخته که نباید جوجه را مرده فرض نمود. کل زمان هج بین ۱۰ تا ۲۰ ساعت طول کشیده که در این مدت جای هیچ نگرانی نیست. اما در صورت تجاوز زمان به بیش از ۲۰ ساعت، آنگاه باید تخم های شکسته را بررسی نموده و حتی الامکان جوجه ها را بیرون آورد. هنگامی که جوجه ها از تخم بیرون می آیند باید در دستگاه باقی مانده تا خشک شوند. به منظور تسریع روند خشک شدن جوجه ها، تهویه باید افزایش یابد.

زمانی که بیش از ۹۰٪ درصد جوجه ها خشک شوند، آنگاه باید آنها را از دستگاه برداشت و به بستر پرورش انتقال داد. اگر جوجه ها بیش از حد در دستگاه باقی بمانند ممکن است با خشکی عضلات مواجه شده و در مواقع بحرانی تلف شوند. تخم هایی که یک روز بیش تر از زمان مورد انتظار در دستگاه باقی مانده و جوجه نشده اند بعنوان ضایعات تلقی شده و باید حذف گردند. باید توجه داشت که کمک به جوجه جهت بیرون آمدن از تخم در اکثر مواقع بی نتیجه مانده و به مرگ جوجه منتهی می گردد. زیرا ممکن است کیسه زرده به طور کامل جذب نشده باشد و هنگام جداسازی جوجه از تخم پاره شود. جوجه های ضعیف در صورت بیرون آمدن از تخم باید از سایر جوجه ها جدا شده و به طور ویژه تحت مراقبت قرار گیرند. زیرا زمانی که با سایر جوجه ها در شرایط عادی رها شوند، دوام نیاورده و تلف می گردند. در پایان متذکر می گردد که جوجه های ضعیف را هرگز نباید برای مولد منظور نمود زیرا ممکن است که خصایص ژنتیکی به سایر جوجه های حاصله از این مولد انتقال یابد.

جوجه های تازه از تخم خارج شده (یکروزه) این پرنده تقریباً ۱۳ تا ۱۴ گرم وزن دارند که به منظور تولید یک گله گوشتی یا مولد، پرورش می یابند. چنانچه هدف، پرورش کبک گوشتی باشد معمولاً پرنده را تا ۲۰ هفتهگی نگهداشته تا به وزن مورد نظر برسد و سپس به بازار عرضه می شود اما چنانچه هدف، پرورش گله تخمگذار باشد، بایستی پس از این ۲۰ هفته، گله را به مدت حداقل ۸ هفته وارد دوره تاریکی (خاموشی یا استراحت) کرد و بعد از آن می توان با تغذیه جیره های مخصوص دوره تولید، تخمگذاری را شروع نمود.

جوجه ریزی

دو هفته اول پرورش از اهمیت خاصی برخوردار است لذا بایستی شروع خوبی داشت و به همین دلیل برنامه ریزی از قبل خیلی مهم تلقی میشود. بدین منظور جایگاه اولیه جوجه ها بایستی گرم و آب و غذا به راحتی در دسترس باشند. بنا بر این از صحت انجام کار کلیه آبخوری ها، دانخوری ها و همچنین منابع گرما را بایستی اطمینان حاصل نمود. زیرا جوجه ها در ده روز اول نمی توانند خود را با شرایط محیط وفق دهند. بنابراین منابع گرما را از قبیل لامپ های الکتریکی لامپ های حرارتی و بخاری های نفتی و یا گازی از ملزومات بشمار میرود. بایستی در نظر داشت اگر جوجه ها در زیر مادر مصنوعی یکجا و در مرکز آن جمع شوند درجه حرارت کم است و اگر به اطراف پراکنده شوند درجه حرارت زیر مادر

مصنوعی زیاد میباشد و بایستی حرارت را کم نمود حالت مطلوب پرکنندگی یکنواخت زیر مادر مصنوعی میباشد. عادت غذایی کبک در طبیعت عمدتاً دانه ها، برگ ها، میوه ها و گاهی حشرات و ملخ می باشد اما در سیستم صنعتی از خوراک های کنسانتره ای فرموله شده شامل ذرت، کنجاله سویا و... استفاده می شود که بایستی برحسب نوع گوشتی یا مولد این پرنده، احتیاجات غذایی آنها تامین شود. کبک حیوانی است که نسبت به سایر طیور در مقابله با انواع بیماری های میکروبی و ویروسی بسیار مقاوم می باشد. و علی رغم پرورش سایر طیور که لازم است از داروهای متعددی استفاده شود، پرورش کبک به نسبت، بسیار ارگانیک تر صورت می گیرد. میزان مصرف خوراک یک کبک مولد در حین تولید حدود ۳۰ گرم در روز است و به ازای هر ۷ کیلوگرم خوراکی که مصرف می کند، ۱ کیلوگرم گوشت تولید می کند؛ بنابراین اگر یک کبک گوشتی در زمان عرضه به بازار ۰/۵ کیلوگرم وزن داشته باشد حدوداً ۳/۵ کیلوگرم خوراک مصرف کرده است.

سیستم های نگهداری:

قفس - ۱

بستر - ۲

که هرکدام از روش های نگهداری، مزایا و معایب خاص خود را دارد.

نسبت جفت گیری

این پرنده ها در طبیعت تک همسر هستند یعنی به طور معمول هر کبک نر با یک ماده جفت گیری می کند اما در سیستم صنعتی، هر کبک نر می تواند با ۳ تا ۴ ماده آمیزش کند که میزان تخمگذاری و درصد جوجه آوری و سایر خصوصیات در حد مطلوبی است.

تخمگذاری کبک

در شروع تخمگذاری فاکتورهای بسیاری تاثیرگذارند که از جمله مهمترین آنها می توان به سن و وزن اشاره کرد چرا که اگر این دو، در آغاز دوره تخمگذاری کمتر از حد مطلوب باشند بدون شک میزان تخمگذاری، درصد باروری تخم ها و بسیاری از خصوصیات دیگر تخم را به طور منفی تحت تاثیر قرار می دهد که سن معمول شروع تولید را ۷ ماهگی به بعد بیان می کنند.

در شرایط طبیعی هر کبک بین ۲۰-۲۷ تخم در سال می گذارد، اما در سیستم صنعتی ۲ بار در سال تخمگذاری می کند که هر دوره تخمگذاری حدود ۴ ماه طول می کشد و پس از آن ۲ ماه دوره تاریکی (استراحت) را می گذرانند و سپس دوره تخمگذاری بعدی را شروع می کنند. هر کبک در اولین دوره تخمگذاری حدود ۳۰ تخم می گذارد. اما نکته حائز اهمیت این است که میزان تخمگذاری این پرنده ها در دومین و سومین سال تولید، به ترتیب بیشتر از سال های اول و دوم است اما از سال چهارم به بعد، میزان تخمگذاری، رفته رفته افت می کند.

طرح پرورش کبک مادر و گوشتی

این طرح دارای فارم مادر، گوشتی، کشتارگاه و بسته بندی و سردخانه بوده و سیکل آن به صورت بسته از تولید تا عرضه را در پی خواهد داشت لذا سیستم مدیریتی آن از اهمیت بالایی برخوردار است. که هم به صورت صنعتی میتوان انجام داد و هم به صورت سنتی که طرح سنتی را با سرمایه خیلی کم میتوان انجام داد.

توضیحاتی بابت پرورش کبک

کبک در شرایط طبیعی از اواسط اردیبهشت تا اواخر تیر تخم گذاری میکنند نظر به این که پرورش کبک به صورت صنعتی مد نظر است تا توجیه اقتصادی داشته باشد لذا بایستی سیستم نور مصنوعی، خوراک فرمول شده و جایگاه مخصوص با مدیریت قبل و بعد از شروع تخم گذاری مداوم تولید تخم در گله داشته باشیم. بنابراین این داشتن ۱۵-۱۰ لوکس نور در طول دوره تخم گذاری از ملزومات شرایط نوری محسوب میشود. پرورش کبک با خرید حداقل ۳۰۰۰ عدد تخم نطفه دار شروع میشود که جوجه های حاصل بعد از شش ماه پرورش و به عنوان گله مادر در سالن مربوط به گله مولد نگه داری شده و تخم های استحصالی جوجه های گوشتی و همچنین گله جایگزین برای مولدین را نیز شامل میشود. از ۳۰۰۰ تخم خریداری شده پس از ست کردن در داخل دستگاه جوجه کشی و پس از ۲۵-۲۶ روز (۲۴ روز داخل ستری و ۲ روز داخل هجر) حد اقل ۲۳۰۰ قطعه جوجه یک روزه پیش بینی میشود که پس از طی دوره پرورش و کار جدا سازی نرها و ماده شروع میشود. با احتساب تلفات در طول یک دوره پرورش به طور متوسط ۲۰۰۰ قطعه کبک نر و ماده در شروع تولید خواهیم داشت. با عنایت به نسبت ۳ به ۱ ماده به نر ۷۰۰ قطعه کبک نر انتخاب و نگه داری شده. حدود ۱۳۰۰ قطعه ماده خواهیم داشت. بدین ترتیب گله مادر پایه تشکیل میشود. با توجه به این که هر قطعه کبک ماده در هر دوره ۸۰ عدد تخم میگذارد با احتساب ۶۵ در صد جوجه در آوری هر قطعه کبک ماده ۵۲ قطعه جوجه تولید میکند.

$$۱۳۰۰ * ۵۲ = ۶۷۶۰۰$$

سیستم پرورشی کبک

پرورش به ۲ صورت در روی بستر و قفس امکان پذیر است. پرورش در روی بستر از هزینه اولیه کمی برخوردار بوده ولی بازده اقتصادی کمتری خواهد داشت در این روش سعی میشود که از پن بندی سالن جهت نگه داری جمعیت های ۲۰ قطعه ای استفاده شود تا نزاع و جنگ میان گله کمتر باشد و به همان نسبت میزان نطفه داری تخم های تولیدی نیز افزایش پایان توجه است که در این سیستم مقدار تخم های تولیدی غیر قابل جوجه کشی

افزایش یافته و میزان جوجه کشی نیز از حد پایین تری برخوردار است.

در روش به شیوه قفس ضمن افزایش سرمایه ثابت از هر حیث بر سیستم اولی ترجیح داده میشود بدین صورت نسبت نر ها و ماده ، تولید تخم نطفه دار ، میزان خوراک مصرفی و کنترل بیماری و ... راحت تر و بهتر صورت میپذیرد مضافا بر این که تراکم در واحد سطح نیز افزایش یافته و تعداد بیشتری را میتوان پرورش و تولید نمود

پرورش کبک های گوشتی

به منظور پرورش کبک های گوشتی لازم است که از سالن و مادر مصنوعی استفاده شود . بدین منظور جوجه های یک روزه پس از انتقال از هجری به سالن پرورش منتقل و در زیر مادر مصنوعی قرار داده میشوند . درجه حرارت سالن ۲۸ درجه و درجه حرارت زیر مادر مصنوعی ۳۸ درجه سانتی گراد تنظیم میگردد . به ازاء هر هفته ۸/۲ درجه سانتی گراد از حرارت مادر مصنوعی کسر و نهایتا به ۲۸ درجه سانتی گراد تقلیل میابد . استفاده از گارد در ابعاد ۲*۲ متر توصیه میگردد . دانخوری و آبخوری در داخل گارد قرار داده میشود . رطوبت داخل سالن باید ۶۵ در صد تنظیم گردد تا از بروز مسائل و مشکلات پرورشی جلوگیری شود . جوجه های پرورشی پس از یک ماه به داخل قفس های پرورشی منتقل شده و به مدت ۱۲ هفته در این سیستم پرورش داده شده و پس از زمان مقرر به کشتار گاه فرستاده میشوند

پرورش کبک های مولد

به منظور ایجاد گردش گاه در مواقعی که هوا مناسب است با استفاده از مجموعه باز که با توری محصور شده مناسب بوده و پیشنهاد میگردد به ازای هر ۴ قطعه یک متر مربع گردشگاه در نظر گرفته شود

جوجه کشی کبک و ماشین جوجه کشی

دوره جوجه کشی کبک در دستگاه جوجه کشی به مدت ۲۵-۲۶ روز طول میکشد و لذا درجه حرارت ماشین جوجه کشی باید ۹۹/۸ درجه فارنهایت تنظیم و میزان رطوبت هم ۶۵ درصد تنظیم گردد . در روز هج جوجه ها میزان رطوبت بایستی ۸۰ درصد باشد

اگر رطوبت در هجر به اندازه کافی نباشد موجب خشک شدن پوسته داخلی تخم ها گشته و جوجه ها به سختی میتوانند پوسته داخلی و خارجی تخم را شکسته و از تخم خارج شوند صورت استفاده از ماشین های جوجه کشی معمولی گذاشتن پارچه ای خیس در داخل هجر و یا استفاده از مرطوب کننده های اتوماتیک در داخل دستگاه هجر الزامی است . ماشین های جوجه کشی تمام اتوماتیک که رطوبت و حرارت را به طور خودکار انجام میدهند استفاده میشود

یکی از مسایل مهم در افزایش میزان هج چرخش تخم ها در داخل ستری است . این عمل مانع از ان میشود تا جنین به سطح پوسته نزدیک و به آن بچسبد که در این صورت ضمن پاره شدن شالاژا تخم موجب مرگ جنین خواهد شد . سیستم چرخش اتوماتیک ماشین جوجه کشی هر یک ساعت یکبار مانع از اشکال فوق شده و باعث ایجاد یک هج موفق نیز خواهد شد

جوجه ریزی کبک

دو هفته اول پرورش از اهمیت خاصی برخوردار است لذا بایستی شروع خوبی داشت و به همین دلیل برنامه ریزی از قبل خیلی مهم تلقی میشود . بدین منظور جایگاه اولیه جوجه ها بایستی گرم و آب و غذا به راحتی در دسترس باشند . بنا بر این از صحت انجام کار کلیه آبخوری ها ، دانخوری ها و همچنین منابع گرما را بایستی اطمینان حاصل نمود . زیرا جوجه ها در ده روز اول نمی توانند خود را با شرایط محیط وفق دهند . بنابر این منابع گرما را از قبیل لامپ های الکتریکی لامپ های حرارتی و بخاری های نفتی و یا گازی از ملزومات بشمار میرود . بایستی در نظر داشت اگر جوجه ها در زیر مادر مصنوعی یکجا و در مرکز آن جمع شوند درجه حرارت و اگر به اطراف پراکنده شوند درجه حرارت زیر مادر مصنوعی زیاد میباشد و بایستی حرارت را کم نمود حالت مطلوب پراکندگی یکنواخت زیر مادر مصنوعی میباشد

: نمونه طرح توجیهی پرورش کبک

درج می گردد حاصل زحمات سایر I.T.P توجه: خوانندگان عزیز توجه داشته باشند که این طرح و سایر طرح های توجیهی که از سوی موسسه دوستانی است که در محیط اینترنت قرار داشته و صرفا جهت اطلاع شما از کلیات و نحوه آماده سازی و موارد مورد نیاز آن است و حتما و اجبا بشما به عنوان یک محقق و یا یک سرمایه گذار می بایست آخرین لیست قیمت ها رو در اختیار داشته باشید و آن ها را به روز نمایید

به روز رسانی اطلاعات شما من باب قیمت ها، به عنوان یک مدیر حتی نباید پس از راه اندازی و تولید به پایان برسد و شما باید حداقل ماهانه یکبار از ارزش دارایی های خود با خبر و مطلع باشید. بنابراین خواهشمند است تعدادی از دوستان که در انتظار مسیر ساده و راحت جهت دریافت قیمت های به روز این صنعت می باشند بر موسسه خرده نگیرند که چرا قیمت ها به روز نیست

این امر صرفا من باب توجه شما به کلیات و سرفصل های اقتصادی این طرح می باشد

شرح	مساحت کل M2	قیمت واحد (ریال)	ارزش کل (هزار ریال)
۱ تسطیح زمین و خاکبرداری	۱۰۰۰۰	۵۰۰۰۰	۵۰۰۰۰۰
۲ خرید تخم نطفه دار	۳۰۰۰ عدد	۳۰۰۰۰	۹۰۰۰۰
۳ سالن جوجه کشی	۱۱۰	۲۲۰۰۰۰	۲۴۲۰۰۰
۴ سالن پرورش جوجه کبک	۱۷۵	۱۵۰۰۰۰	۲۶۲۵۰۰
۵ سالن پرورش کبک نیمچه	۲۲۰	۱۲۰۰۰۰	۲۶۴۰۰۰

۳۴۸۰۰۰	۱۲۰۰۰۰۰	۲۹۰	۶ سالن کبک گوشتی
۹۶۰۰۰	۱۲۰۰۰۰۰	۸۰	۷ سالن کبک مادر
۱۱۰۰۰۰	۱۱۰۰۰۰۰	۱۰۰	۸ انبار دان و محوطه آسیاب و میکسر
۱۲۰۰۰۰	۱۲۰۰۰۰۰	۱۰۰	۹ انبار لوازم و قطعات یدکی
۹۰۰۰۰	۱۸۰۰۰۰۰	۵۰	۱۰ دفتر کار و مدیریت
۱۰۸۰۰۰	۱۸۰۰۰۰۰	۶۰	۱۱ خانه کارگری
۳۰۰۰۰	۳۰۰۰۰۰۰	==	۱۲ اثاثیه و لوازم خانه کارگری
۱۵۴۰۰۰	۲۲۰۰۰۰۰	۷۰	۱۳ سالن کشتار
۸۸۰۰۰	۲۲۰۰۰۰۰	۴۰	۱۴ سالن بسته بندی
۳۰۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰۰	۳۰	۱۵ تونل انجماد و سردخانه
۲۱۰۰۰۰	۲۱۰۰۰۰۰	۱۰۰۰	۱۶ محوطه سازی
۳۶۰۰۰۰	۴۰۰۰۰۰۰	۹۰۰	۱۷ حصارکشی
۱۰۸۰۰	۹۰۰۰۰۰۰	۱۲	۱۸ موتورخانه
۹۰۰۰۰	۹۰۰۰۰۰۰	۱۰۰	۱۹ منبع ذخیره آب (زمینی)
۹۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰۰	۹	۲۰ اتاق کوره لاشه سوز
۱۵۰۰۰	۱۰۰۰۰۰۰	۱۵۰	۲۱ گردشگاه
۷۲۰۰	۳۰۰۰۰۰۰	۲۴	۲۲ احداث حوضچه ضد عفونی
۵۰۰۰۰	۵۰۰۰۰۰۰	۱۰۰	۲۳ محل دیپوکور
۳۶۳۵۵۰	—	۱۰ درصد	۲۴ پیش بینی نشده
۳۹۹۹۰۵۰			جمع کل

هزینه های خرید تجهیزات ماشین آلات و وسائل مورد نیاز مزرعه : ۱۱

شرح	تعداد / مقدار	واحد	قیمت واحد (ریال)	قیمت کل / (هزار ریال)
۱ قفس پرورش جوجه کبک	۱۲۵	متر	۱۵۰۰۰۰۰	۱۸۷۵۰۰
۲ قفس پرورش نیمچه کبک	۱۶۵	متر	۱۵۰۰۰۰۰	۲۴۷۵۰۰
۳ قفس پرورش کبک گوشتی	۳۰۰	متر	۱۵۰۰۰۰۰	۴۵۰۰۰۰
۴ دستگاه جوجه کشی (ستر و هجر)	۱	سری	۴۵۰۰۰۰۰۰	۴۵۰۰۰۰
۵ شانها و راکهای انتقال تخم	۱	سری	۳۶۰۰۰۰۰۰	۳۶۰۰۰۰
۶ آسیاب و میکسر سه تنی	۱	سری	۱۰۰۰۰۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰۰
۷ دستگاه پرکن	۲	دستگاه	۱۸۰۰۰۰۰۰۰	۱۸۰۰۰۰
۸ دستگاه سلفون و بسته بندی	۱	دستگاه	۵۰۰۰۰۰۰۰۰	۵۰۰۰۰۰
۹ شعله افکن و سمپاش	۱	سری	۱۶۰۰۰۰۰۰۰	۱۶۰۰۰۰
۱۰ آبخوری	۱	سری	۲۷۰۰۰۰۰۰۰	۲۷۰۰۰۰
۱۱ دانخوری	۱	سری	۳۰۰۰۰۰۰۰۰	۳۰۰۰۰۰
۱۲ وانت نیسان	۱	دستگاه	۱۳۰۰۰۰۰۰۰	۱۳۰۰۰۰۰
۱۳ وسایل گرمازا	۳	دستگاه	۳۰۰۰۰۰۰۰۰	۹۰۰۰۰۰
۱۴ هواکش	۱۲	عدد	۴۵۰۰۰۰۰	۵۴۰۰۰
۱۵ اثاثیه و لوازم اداری	۱	سری	۱۵۰۰۰۰۰۰۰	۱۵۰۰۰۰
۱۶ اثاثیه و لوازم خانگی	۱	سری	۱۵۰۰۰۰۰۰۰	۱۵۰۰۰۰
۱۷ موتور برق اضطراری	۱	دستگاه	۸۵۰۰۰۰۰۰۰	۸۵۰۰۰۰
۱۸ کولر گازی	۱	دستگاه	۳۵۰۰۰۰۰۰۰	۳۵۰۰۰
۱۹ تجهیزات کشتارگاهی	۱	سری	۳۰۰۰۰۰۰۰۰	۳۰۰۰۰۰۰
۲۰ تجهیزات کوره لاشه سوز	۱	سری	۲۰۰۰۰۰۰۰۰	۲۰۰۰۰۰
۲۱ دستگاه رطوبت ساز	۳	عدد	۴۰۰۰۰۰۰۰۰	۱۲۰۰۰۰
۲۲ قفسهای حمل کبک و جوجه	۱	سری	۶۰۰۰۰۰۰۰۰	۶۰۰۰۰
۲۳ میز کار استیل	۲	عدد	۵۰۰۰۰۰۰۰۰	۵۰۰۰۰
۲۴ پیش بینی نشده	۱۰ درصد	—	—	۲۲۹۸۹۰
جمع کل				۲۵۲۸۷۹۰

هزینه های تأسیساتی طرح ۱۲

شرح	مقدار	واحد	قیمت واحد (ریال)	ارزش کل (هزار ریال)
۱ هزینه برق رسانی و نصب ترانس و کنتور	۱	سری	—	۳۰۰۰۰۰
۲ هزینه ی آبرسانی	—	—	—	۶۰۰۰۰
۳ منبع ذخیره آب - ۱۰۰۰۰ لیتری	۱	عدد	۳۰۰۰۰۰۰۰۰	۳۰۰۰۰۰
۴ منبع ذخیره سوخت - ۱۰۰۰۰ لیتری	۱	عدد	۳۰۰۰۰۰۰۰۰	۳۰۰۰۰۰

۱۵۰۰۰	۱۵۰۰۰۰	متر	۱۰۰	هزینه پن بندی سالن مادر	۵
۳۰۰۰۰	-	-	-	سیستم جمع آوری تصفیه فاضلاب	۶
۴۶۵۰۰	-	درصد	۱۰	پیش بینی نشده	۷
۵۱۱۵۰۰				جمع کل	
هزینه های جاری مزرعه پرورش کبک در یک دوره ۱۳:					
مقدار - تعداد - قیمت واحد - (ریال) قیمت کل - (هزار ریال) ملاحظات					
	۶۴۵۰۰۰	۴۳۰۰	۱۵۰۰۰۰	خرید دان	۱
با احتساب عیدی و پاداش سالیانه	۲۲۶۸۰۰	۳۲۴۰۰۰۰۰	۷	هزینه کارگری و پرسنلی	۲
به ازای هر قطعه کبک	۶۰۰۰	۳۹۰	-	هزینه برق مصرفی	۳
به ازای هر قطعه کبک	۶۳۰۰	۴۲۰	-	هزینه سوخت مصرفی	۴
به ازای هر قطعه کبک	۳۱۵۰۰	۲۱۰۰	-	هزینه بسته بندی و نگهداری	۵
به ازای هر قطعه کبک	۷۰۰	۵۰۰	-	هزینه ضد عفونی و خدمات دامپزشکی	۶
	۹۱۶۳۰		ده درصد	هزینه پیش بینی نشده	۷
	۱۰۰۷۹۳۰			جمع کل	

هزینه های جاری بر مبنای ۳٪ تلفات و ضریب تبدیل ۳ به ۱ محاسبه گردیده است.

مقاله فوق از بیش از ۸ منبع اینترنتی جمع آوری شده است که به علت برداشت از آرشیو دی کیو شاپ ، متأسفانه منابع آن ها موجود نبود چنانچه شما از منابع آن با خبر هستید لطفاً آن ها را اعلام نمایید تا پس از بررسی و اثبات صحت آنها، در این محل اعلام گردد چنانچه شما به عنوان یک تولید کننده، پرورش دهنده و یا کارشناس از مطالب فوق نقدی دارید، خواهشمند است آن را در قسمت اعلام نظر، ارائه نمایید.